

Gedragsprotocol

Openbare Basisschool
de Wateringe

Inhoud

Inhoud	1
Inleiding	2
Vuistregels	3
Omgangsafspraken van De Wateringe	4
Omgang leerkracht met anderen	4
Omgang leerling met anderen	4
Overige afspraken	4
Lichamelijk contact	4
Gymnastiek	5
Gevolgen van het niet houden aan afspraken	5
Algemene voorwaarden voor de aanpak van ongewenst gedrag	5
Regels voor ouders	7
Houding en gedrag	7
Halen en brengen	7
Melden van afwezigheid	7
Medicijngebruik	8
Afspraak maken met de leerkracht	8
Taalgebruik	8
Bijlagen	9
Bijlage 1: De directe aanpak van conflictsituaties en pesten (herhaald geweld) in acht stappen	9
Bijlage 2: De begeleiding bij pestgedrag	11
Bijlage 3: Adviezen aan de ouders	13
Bijlage 4: Protocol computergebruik op school en thuis	14
Bijlage 5: Win-Win oplossing	16
Bijlage 6: Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen	17
Bijlage 7: Tips voor ouders die hun kind(-eren) tweetalig opvoeden	20
Bijlage 8: Formulier Registratie Incidenten	22

Inleiding

Op De Wateringe verwachten wij dat onze leerlingen en onze leerkrachten op een prettige, respectvolle wijze met elkaar omgaan. Om dit gewenste gedrag te stimuleren, geven wij het goede voorbeeld aan onze leerlingen.

Om te laten zien hoe wij een veilige school vormen en om de aanpak hiervan inzichtelijk te maken, heeft De Wateringe een gedragsprotocol ontwikkeld. Hierin staat beschreven welke stappen de school neemt, op welk moment en wat er van leerlingen en ouders / verzorgers wordt verwacht. Ook worden de omgangsregels waar de hele school zich aan houdt omschreven.

Ongewenst gedrag zoals:

- Pesten
- Fysiek: slaan, duwen, schoppen, spugen,
- Mentaal; uitschelden, roddelen, vloeken, brutaliteiten,
- Materieel: afpakken, vernielen,

komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Met dit gedragsprotocol willen alle betrokkenen bij De Wateringe laten zien dat:

- Alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig moeten kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen
- Wij door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, alle kinderen in de gelegenheid stellen om met veel plezier naar school te gaan!
- Wij door regels en afspraken zichtbaar te maken, het mogelijk maken dat kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aan kunnen spreken op deze regels en afspraken.

Dit protocol wordt onderschreven door leerkrachten, vertegenwoordigers van de ouders uit de medezeggenschapsraad, directie en bestuur.

Vuistregels

Er gelden natuurlijk meerdere regels op school maar deze zijn bijna allemaal onder te brengen bij één van drie vuistregels. De drie vuistregels zijn dan ook de regels die binnen de school regelmatig terugkeren. Per klas wordt er indien noodzakelijk ook extra aandacht besteed aan de overige regels.

De drie basisregels (vuistregels) van waaruit wij willen werken hebben te maken met de volgende onderdelen:

- 1) Omgaan met elkaar
- 2) Omgaan met spullen/eigendommen
- 3) Omgaan met het gebouw en de omgeving

Onze vuistregels zijn:

- 1 Wij hebben respect voor elkaar.
- 2 Wij zijn zuinig op onze spullen en op die van anderen.
- 3 Wij gedragen ons netjes in en om de school.

Hoe werken wij op De Wateringe aan gewenst gedrag?

- Op school werken wij wekelijks met de methode “Soemo Kaarten”. Dit is een methode die de sociale competentie en emotionele ontwikkeling van kinderen stimuleert. Daarnaast worden aan het begin van het schooljaar door de leerkrachten de vuistregels van de school besproken en worden er aanvullende groepsregels vastgesteld. Ook de consequenties van het niet houden aan de regels komen aan de orde.
- In de groepen 1 en 2 houden wij de sociaal-emotionele ontwikkelingen van onze leerlingen bij via het Ontwikkelingsvolgmodel Jongste kinderen. (OVMJK).
- Jaarlijks wordt, in de groepen 3 t/m 8 twee keer de SCOL (=Sociale Competentie ObservatieLijst) voor ieder kind ingevuld. Dit is een leerlingvolgsysteem waarin de kinderen beoordeeld worden op hun sociale vaardigheden. Vanaf groep 6 beoordelen de leerlingen ook zichzelf. Vervolgens ontstaat er een overzicht van de sterke en zwakke kanten van de leerling en van de groep. De leerkracht gebruikt deze overzichten om, zo nodig, extra ondersteuning te bieden.
- Jaarlijks wordt er een veiligheidsmonitor afgenomen bij leerlingen en leerkrachten. De resultaten hiervan kunnen aanleiding zijn tot interventies op school en / of groepsniveau.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders / verzorgers) is van groot belang. Positief gedrag wordt gestimuleerd in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar conflicten uitgesproken worden.
Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Leerlingen, leerkrachten, directie en ouders / verzorgers zorgen in samenwerking met elkaar voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat waarbij wenselijk gedrag positieve aandacht krijgt. Hiervoor gelden omgangsafspraken.

Omgangsafspraken van De Wateringe

De doelen van onze omgangsafspraken zijn dat wij:

- respect voor elkaar hebben,
- elkaar aanspreken op positief en negatief gedrag,
- een duidelijk beeld creëren van wat acceptabel is,
- conflicten vreedzaam oplossen,
- er met elkaar voor zorgen dat het veiligheidsgevoel ontstaat en blijft,
- gebruik maken van ons zelfoplossend vermogen.

Onze omgangsafspraken zijn:

Omgang leerkracht met anderen:

- Geef zelf het goede voorbeeld, neem iedereen serieus, laat een ieder in zijn waarde
- Geef gelegenheid tot weerwoord wanneer dit mogelijk is
- Toon daadwerkelijke belangstelling
- Maak duidelijke afspraken en kom ze na
- Respecteer eigendommen
- Wees open en eerlijk
- Zeg nooit iets negatiefs over een persoon als persoon, maar benoem het negatieve gedrag
- Bespreek problemen met diegenen die erbij betrokken zijn
- Sluit een vervelende situatie altijd positief af, stuur een kind niet met een negatief gevoel naar huis
- Zorg voor een duidelijke, veilige en prettige sfeer in de groep
- Begroet leerlingen en neem afscheid;; dus om 08.20 uur en 12.50 uur ben je in de klas
- Loop niet zonder meer kled- en/of doucheruimtes binnen, maar klop eerst aan om kinderen gelegenheid te bieden om bijv. een handdoek om te slaan.

Omgang leerlingen met anderen:

- Wees eerlijk
- Houd je aan gemaakte afspraken
- Luister naar elkaar Help elkaar Iedereen hoort erbij, ondanks onze verschillen
- Pas op je woorden
- Wees zuinig op elkaar en elkaars spullen. Kijk eerst naar jezelf
- Doe niets bij een ander, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil
- Vertel de meester of de juf wanneer jij of iemand anders wordt gepest
- Wanneer iemand over hun grens dreigt te gaan geven leerlingen dit aan door “stop” of “houd op” te zeggen.

Overige afspraken

Lichamelijk contact

- Lichamelijk contact mag alleen functioneel zijn, bij hulpverlening of bijv. beveiliging.

Gymnastiek

- Tot en met groep 2 worden kinderen indien nodig, geholpen met aan- en uitkleden, jongens en meisjes bevinden zich in dezelfde kleedkamer.
- Vanaf groep 3 kleden de jongens en de meisjes zich gescheiden om.
- De leerkracht is niet in de ruimte van het andere geslacht aanwezig mits de personele bezetting niet anders toestaat en als er calamiteiten zijn.
- Er mogen geen sieraden gedragen worden, wanneer de sieraden niet uitkunnen moeten deze met een pleister worden afgeplakt.

Gevolgen van het niet houden aan afspraken

- 1 Leerkracht spreekt de overtreder aan en wijst op de afspraak
- 2 Bij zware overtredingen of herhaaldelijk terugkomende overtredingen kan een sanctie volgen.
Mogelijke sancties zijn:
 - Niet meer meedoen met een activiteit,
 - Een of meerdere pauzes binnen blijven,
 - Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn (indien dit langer dan 15 minuten duurt worden de ouders / verzorgers hiervan op de hoogte gesteld),
 - Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en / of zijn / haar rol in het probleem,
 - Strafregelels schrijven,
 - Een time-out op een time-out plek,
 - In een andere groep werken,
 - Schorsing voor een korte tijd,
 - Verwijdering van de school.
- 3 Bij meerdere (zware) overtredingen in korte tijd worden de ouders/verzorgers op de hoogte gebracht
- 4 Ernstige overtredingen worden direct aan ouders/verzorgers gemeld
- 5 Er volgt eventueel een gesprek met leerling/leerkracht en ouders en/of directie
- 6 Indien noodzakelijk word gewezen op de procedure schorsing en verwijdering

Algemene voorwaarden voor de aanpak van ongewenst gedrag.

- Ongewenst gedrag o.a. pesten en conflicten moeten als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen, (de twee direct betrokken partijen en de zwiigende groep), leerkrachten en ouders / verzorgers.
 - Een eenduidige opvatting over het begrip pesten. We spreken van pesten als:
 - een soort gedrag dat een ander herhaaldelijk over een langere periode treft (o.a. buitensluiten van anderen),
 - er sprake is van lichamelijke, geestelijke of materiële schade,
 - er sprake is van een machtsverschil (sterker, ouder, machtiger, met meer personen).
 - Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht, bij zaken waar het kind zelf last van ondervindt en dit zelf niet op kan lossen niet wordt opgevat als klikken.
 - Een andere stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om pestgedrag bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
 - Als ongewenste gedragssituaties optreden, moeten leerkrachten en ouders (eventueel in samenwerking met elkaar) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
-

- Bij problemen rondom ongewenst gedrag zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders / verzorgers. De inbreng van de ouders / verzorgers blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.
- Samenwerken zonder bemoeienissen:
School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben de verantwoordelijkheid om een probleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders / verzorgers naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen.
- Wanneer ongewenste situaties, ondanks herhaalde inspanningen, toch weer de kop op steken, beschikt de school over een directe aanpak (zie bijlage 1).
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van de schoolcontactpersoon nodig.
De schoolcontactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundige raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op De Wateringe is een interne contactpersoon aangesteld, te weten: Karine de Jong.
- Wanneer er sprake is van een ernstige vorm van agressie en/of geweld, wordt het Formulier Registratie Incidenten (zie Bijlage 8) ingevuld en toegevoegd aan het dossier van de leerling.

Regels voor ouders

Houding en gedrag

Wees altijd het goede voorbeeld voor uw kind en voor andere kinderen.

- Houd u aan de vuistregels die ook voor de kinderen gelden.
- Benader uw kind, andere kinderen, de leerkracht en andere ouders positief.
- Spreek geen kwaad over elkaar.
- Gedraag u zorgzaam en verantwoordelijk voor kinderen bij schoolreisjes, excursies e.d.
- Neem uw verantwoording in het bespreekbaar maken van problemen en verschuil u daarbij niet achter anderen.
- Bemoei u niet met ruzies of onenigheden op het schoolterrein, behalve als de leerkracht niet aanwezig is.
- Bewaar de rust in het schoolgebouw.
- Ga respectvol met elkaar om. Dit betekent dat:
 - er een open, rustige houding is t.o.v. elkaar
 - er niet dreigend gesproken wordt
 - er geen dreigende houding aangenomen wordt
 - er op een normale wijze gesproken wordt, dus geen gebruik van scheldwoorden.

Halen en brengen

Breng uw kind op tijd in de klas ('s ochtends tussen 08.20 en 08.30 uur, 's middags tussen 12.50 en 13.00 uur).

- Haal uw kinderen op bij het hek van het plein.
- Wanneer u met de auto komt, parkeer deze dan op de aangewezen plaatsen en hanteer daarbij de geldende verkeersregels.
- Laat uw kind niet vanuit de auto of naar de auto toe alleen de straat over steken, maar haal uw kind op bij het hek.

Melden van afwezigheid

Meld de afwezigheid van uw kind, door ziekte of andere redenen, telefonisch voor schooltijd of geef een briefje mee aan een klasgenoot van uw kind.

- Wanneer uw kind niet deel kan nemen aan de lessen bewegingsonderwijs meldt dit dan voor schooltijd telefonisch bij de school of via een briefje aan de leerkracht van uw kind.

Medicijngebruik

Meld medicijngebruik schriftelijk bij de leerkracht van uw kind.

- Voor nood kunt u medicijnen op school achterlaten. U blijft als ouder altijd verantwoordelijk voor het innemen van de medicijnen door uw kind. Medicijnen kunnen op school alleen toegediend worden na uw uitdrukkelijke toestemming.

Afspraak maken met de leerkracht

- Maak een afspraak met de leerkracht als u iets wil bespreken. Een korte mededeling kunt u doen wanneer u uw kind in de klas brengt en zolang de leerkracht nog niet met de les begonnen is.

Taalgebruik

- Uit mogelijke ontevredenheid naar de leerkracht, andere kinderen, andere ouders of de directie zonder schelden, dreigen of schreeuwen.
- Binnen het schoolterrein wordt er door iedereen Nederlands gesproken.

Voor ouders die hun kind(-eren) tweetalig opvoeden hebben wij de volgende tips:
(Zie bijlage 7).

Bijlagen:

Bijlage 1:

De directe aanpak van conflictsituaties en pesten (herhaald geweld) in acht stappen

Bij het aanspreken van de leerlingen hanteren wij de no-blame aanpak. We spreken de kinderen aan op hun gedrag, niet op hun persoon. De relatie blijft hierdoor in stand en je geeft de mogelijkheid aan de leerlingen om fouten te herstellen en gedrag te veranderen.

Wanneer leerlingen problemen met elkaar hebben en / of elkaar pesten volgen wij de volgende stappen:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit zien te komen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uit komt heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de conflictsituatie op te lossen. Hierbij gaan we uit van de "win-winsituatie"(zie bijlage 5).

Stap 3:

Bij herhaaldelijke conflicten (In dit geval kan er van pestgedrag gesproken gaan worden) neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die de conflictsituatie veroorzaakt en brengt de leerling op de hoogte van de consequenties. De leerkracht spreekt ook met de zwijgende meerderheid en probeert met de hele groep een oplossing te bedenken. Iedereen in de groep is verantwoordelijk, van iedereen wordt een actieve inbreng verwacht.

Ook wordt de naam van de betrokkenen in de groepsmap genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht de toedracht.

Stap 4:

Bij de derde melding in de map worden de ouders (telefonisch) op de hoogte gebracht van het gedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Een kort verslag van dit gesprek met de gemaakte afspraken wordt toegevoegd aan het leerling-dossiers van het betreffende kind

Stap 5:

Bij voortgang van het gedrag volgt er een nader gesprek met de ouders van de veroorzaker. Er worden duidelijke afspraken op papier gezet en er wordt een vervolgspraak gemaakt. Tevens wordt er een gesprek met de ouders van het benadeelde kind gevoerd. Ook in dit gesprek worden er duidelijke afspraken gemaakt en wordt er een vervolgspraak gemaakt.

Stap 6:

Bij aanhoudend ongewenst gedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals een ambulante begeleider vanuit WSNS, de schoolarts, of schoolmaatschappelijk werk. De internbegeleider wordt hierbij betrokken. De internbegeleider zal het verdere verloop dan coördineren.

Stap 7:

Bij aanhoudend ongewenst gedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

De directie wordt hierbij ingeschakeld. De directie zal deze en de vervolgstappen coördineren.

Stap 8:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of zelfs verwijderd worden (zie bijlage 7). De directie initieert deze stap.

Bijlage 2:

De begeleiding bij pestgedrag

Deze begeleiding geven wij op De Wateringe volgens een drie sporenbeleid:

- Begeleiding van de verliezer / gepeste leerling;
- Begeleiding van de aanvaller / pester;
- Begeleiding van de andere kinderen in de groep.

Begeleiding van de verliezende leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen (Hoe en van wie heb je last?)
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert. (Wat doet hij / zij voor, tijdens en na het conflict?)
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie op uitlokking. Wij laten de leerling inzien dat er ook op een andere manier gereageerd kan worden.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie(bijv. d.m.v. een rollenspel).
- Het benadeelde / gepeste kind in laten zien waarom het kind benadeelt / pest wordt.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de gepeste leerling benadrukken.
- Belonen als de leerling zich anders / beter opstelt.
- Praten met de ouders van het benadeelde / gepeste kind.
- Het benadeelde kind niet overbeschermen. Hiermee plaats je het kind juist in een uitzonderingspositie waardoor ongewenst gedrag zelfs kan toenemen.

Begeleiding van de veroorzakers van het conflict:

- Praten (Zoeken naar de reden van het conflict / pesten).
- Laten inzien wat het effect van zijn / haar gedrag is op de benadeelde / gepeste leerling.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten het andere kind heeft.
- Belonen als de veroorzaker zich aan de afspraken houdt.
- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren en zich te leren beheersen (De “Stop-eerst nadenken-houding” of een andere manier van gedrag aanleren).
- Contact leggen tussen ouders en school om elkaar te informeren en te overleggen. Inleven in het kind. Wat is de oorzaak van het negatieve gedrag? (Bijv.: problematische thuissituatie, buitengesloten voelen, jaloezie, verveling, baas willen zijn – macht - , voortdurend de competitie aangaan, in een niet passende rol gedrukt worden).
- In overleg met de internbegeleider hulp inschakelen. (Sociale vaardigheidstraining, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, schoolbegeleidingsdienst).

Begeleiding van de andere kinderen uit de groep:

- De kinderen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van negatief gedrag.
- De kinderen stimuleren om voor zichzelf op te komen.
- De kinderen stimuleren om voor een ander op te komen.
- De sterke kanten van de benadeelde / gepeste leerling benadrukken.

- Samen spelen en samenwerken met het gepeste kind stimuleren door bijvoorbeeld voor de pauze een buitenspeelplan te maken (wie speelt met wie, wat en waar?)
- Kinderen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep.
- Herhalen van de gedragsregels van de school en de aanvullende groepsregels.
- Benadrukken dat kinderen verschillend mogen zijn.

Bijlage 3:

Adviezen aan ouders

Ouders van de benadeelde / gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als conflicten niet op school gebeuren, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de veroorzakers om het probleem bespreekbaar te maken.
- Conflictsituaties / pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht van uw kind bespreken.
- Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport (Wanneer hij / zij dit nog niet doet.).
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van de veroorzakers / pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt de kans een aanvaller / pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport (Wanneer hij / zij dit nog niet doet).
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het benadeelde / gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Bijlage 4:

Protocol computergebruik op school en thuis

Gezien de steeds grotere rol die het computergebruik in de wereld van kinderen speelt, vinden wij het zinvol om voor de kinderen op De Wateringe een aantal afspraken te maken over “veilig internetten”. Wij hebben dit vastgelegd in dit computerprotocol.

Tips voor de leerlingen;

- Doe on-line niet wat je off-line ook niet doet (bijv. pesten).
- Onthoud dat iedereen zich op internet anders kan voordoen.
- Geef nooit zomaar je privégegevens weg.
- Rare sites? Klik ze weg.
- Log uit als je je ongemakkelijk voelt.
- Zorg dat de virusscanner geüpdate is.
- Reageer niet op vervelende mails of chats.
- Blokkeer vervelende chatters of mailers.
- Computer niet te lang.
- Los problemen samen met je ouders of jouw leerkracht op.
- Meldt het als je onbeschofte of gemene mailberichten ontvangt aan je ouders of de leerkracht. Verwijder volgende e-mails van dezelfde afzender zonder ze te openen. Als ouders geen respons krijgen is de lol er voor hen snel af.

Tips voor de ouders:

- Surf samen met uw kind. Ga regelmatig samen achter de computer zitten. Ouders en kinderen leren van elkaar.
- Maak duidelijke afspraken over het internetgebruik en de tijdsduur die het kind achter de computer mag doorbrengen.
- Houd goed zicht op de computer en plaats deze, indien mogelijk, op een centrale plaats in huis.
- Leer uw kind om zeer zorgvuldig met privégegevens om te gaan. Laat hen altijd, aan u, om toestemming vragen om aan derden een telefoonnummer, adres of bankrekeningnummer door te mogen geven.
- Bekijk regelmatig de history van de browser, zodat u op de hoogte blijft van het surfgedrag van uw kind. Let wel: dit biedt geen garantie, want kinderen kunnen deze geschiedenis wissen.
- Gebruik een virusscanner en zorg dat deze up to date blijft.
- Vertel uw kinderen af te blijven van onbekende software en leer hen voorzichtig om te gaan met downloaden van onbekende sites.
- Blijf geïnteresseerd in het surfgedrag van uw kind en wijs hen regelmatig op de minder leuke kanten hiervan zoals pedofielen in chatboxen, pornosites, scheld e-mails, spam en nog veel meer.

Tips voor leerkrachten:

- Bespreek het computerprotocol met jouw groep.
- Op school gebruiken we internet alleen bij het opzoeken van informatie ten behoeve van een werkstuk of spreekbeurt.
- Blijf in de buurt bij de inter-nettende leerling.
- Controleer of de schoolregels opgevolgd worden.
- Laat persoonlijke gegevens privé blijven.
- Let er op dat er over de leerlingen zo weinig mogelijk valt te traceren.
- Op school chatten we niet.
- Pesten of bedreigen via mail wordt niet getolereerd.
- Bij overtreding van één van bovenstaande afspraken spreekt de leerkracht een "internetschorsing" uit. De duur van deze schorsing is ter beoordeling van de leerkracht.

Bijlage 5:

Win-Win oplossing

Op De Wateringe mogen wij allemaal verschillend zijn.

Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen. Dit betekent dat wij de kinderen de kans geven om zelf hun conflicten op te lossen. De leerkracht neemt hierbij een neutrale positie in (niet veroordelend). De oplossing van een conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van de betrokkenen.

Als de oplossing voor beiden goed is, dan spreken wij van een win-win oplossing.

Bijlage 6:

Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen

Dit protocol treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en / of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht. Er worden 3 vormen van maatregelen genomen;

- Time-out
- Schorsing
- Verwijdering

Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling, voor de rest van de dag, een plaats in een andere groep geboden of de toegang tot de school ontzegd.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders / verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out, gemotiveerd, op de hoogte gebracht. (zie noot 1)
- De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag. Daarna kan de leerling worden geschorst voor maximaal 1 week. In beide gevallen dient de school vooraf of – indien dit niet mogelijk is – zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact opnemen met de ouders.
- De ouders / verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerling-dossier opgeslagen. (zie noot 2)
- De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
- De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag van de school.

Schorsing

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De wettelijke regeling voor Bijzonder / Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. (zie noot 3)

- De schorsing bedraagt maximaal 3 weken en kan hooguit 2 maal worden verlengd. (noot 4)
- De betrokken ouders / verzorgers worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders / verzorgers voor gezien getekend en in het leerling-dossier opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
 - Het bevoegd gezag van de school.
 - De ambtenaar leerplichtzaken.
 - De onderwijsinspectie.
- Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep.

Verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en / of onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

De wettelijke regeling voor het Bijzonder / Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag van de school.
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de directie te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar:
 - De ambtenaar leerplichtzaken.
 - De onderwijsinspectie.
- Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Noot 1: Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk worden gesteld van het contact met de ouders. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders niet te bereiken zijn. Eventueel is het verwijderen uit de klas en opvang elders nog een oplossing?

Noot 2: De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school; daarom geen aantekening van de time-out maar van het incident in het dossier van de leerling.

Noot 3: Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan de Cito-entree of eindtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.

Noot 4: Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximum termijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden. De termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.

Bijlage 7:

Tips voor ouders die hun kind(-eren) tweetalig opvoeden.

In ons Gedragsprotocol hebben wij bij “Regels voor ouders”, onder “taalgebruik” de regel opgenomen dat er binnen het schoolterrein door iedereen Nederlands gesproken wordt. Dit komt voort uit de wetenschap dat onze leerlingen, willen zij op een goede manier verder komen in het Nederlands onderwijs, moeten beschikken over een goede Nederlandse taalvaardigheid. Omdat wij er alle begrip voor hebben dat ouders, die uit een ander land dan Nederland afkomstig zijn, hun kind ook graag hun moedertaal mee willen geven hebben wij in dit protocol de volgende regels voor tweetalige opvoeding opgenomen.

- 1 U heeft de keuze gemaakt om uw kind(-eren) tweetalig op te voeden.
Wees u er van bewust dat uw kind op school Nederlands leert. Verbind hieraan de keuze voor de taal die u thuis met uw kind spreekt .
- 2 Verbind de taal zoveel mogelijk aan één persoon. Dit is vooral van belang in de rechtstreekse communicatie met uw kind (Bijvoorbeeld: moeder spreekt Nederlands met de kinderen en vader spreekt de taal uit het land van herkomst met de kinderen).
- 3 U spreekt het best uw eigen moedertaal met uw kind.
Dit kan niemand anders voor u kiezen, maar deze keuze moet u voor uzelf maken. U voelt dit zelf aan, meestal is het de taal waarin u nadenkt, droomt en spontaan reageert. U kunt de tweede taal vanaf de leeftijd van 2 à 2½ jaar een aparte plaats geven door in die taal naar tv te kijken, boekjes te lezen en te zingen. Doe dit dan op de meest geschikte momenten de manier waarop zal afhangen van de mate waarin u die taal beheerst.
Als ouder geef je elke taal die een kind leert een plaats. Dit hoeft niet steeds de communicatietaal te zijn, maar wel een plaats die aangeeft dat u zich daarvoor interesseert. Laat zien dat u, een taal die u minder goed beheerst, wel durft te spreken (bijv. iets in het Nederlands durven vragen op school). Zo leert u uw kind dat het niet erg is om fouten te maken. Communicatie is het belangrijkste.
- 4 Praat veel met uw kind.
Praat veel tegen uw kind. Op die manier leert het aandacht geven, informatie opnemen en verwerken en uiteindelijk weer gebruiken. Een kind dat dit gewend is, zal dit ook toepassen bij het leren van een nieuwe taal. Een kind leert de taal het beste wanneer wij er direct tegen praten. Veel televisie kijken of stilletjes bij volwassenen zitten is niet de goede manier om een taal te leren.

- 5 Op kleuterleeftijd zijn de kinderen nog niet in staat om hun eigen taal bewust te vergelijken met die van een ander. Als het kind een fout maakt is het beter om het foute woord in uw antwoord op de goede manier te eggen dan het woord direct te verbeteren. Bijvoorbeeld: Zegt uw kind op straat “Auto tuk”. Dan is het goed om te zeggen: “Ja, die auto is stuk”. Het kind zal deze informatie dan onbewust verwerken.
- 6 Meng geen talen
Praat steeds in één taal tegen uw kind in één gesprek. Uw kind zal, anders, niet weten tot welke taal welk woord behoort en zal deze vermenging van talen overnemen. Het zal lang duren om dit af te leren.
- 7 Denk goed na over taal in de vrije tijd
Voor anderstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs kan het nuttig zijn om, in de vrije tijd, iets extra’s te doen in het Nederlands. Zo wordt Nederlands ook een taal die buiten school gebruikt wordt. Leg niet teveel druk op het kind. Het is goed om de tweetaligheid te stimuleren, maar het kind moet het wel prettig blijven vinden.
- 8 Meertalige ontwikkeling vraagt tijd
Deze ontwikkeling loopt door tot het achttiende levensjaar. Dit betekent dat u uw kind ook de tijd moet gunnen.
- 9 Wanneer u zich zorgen maakt, praat er dan met iemand over
Praat met de leerkracht van uw kind, uw huisarts, de logopedist of de internbegeleider van de school.

Bijlage 8:

Formulier Registratie Incidenten

	Dader	Slachtoffer
Naam betroffene:	_____	_____
Adres:	_____	_____
Postcode en woonplaats:	_____	_____

Betroffene is: werknemer / stagiair / leerling / ouder / anders namelijk*

Plaats van het incident:

Datum en tijdstip incident:

Vorm van agressie / geweld:

- Fysiek nl.:
- Verbaal nl.:
- Dreigen nl.:
- Vernielzucht nl.:
- Diefstal nl.:
- Seksuele intimidatie nl.:
- Anders nl.:

Behandeling:

- Geen
- Behandeling in ziekenhuis / EHBO*
- Opname in ziekenhuis
- Ziekteverzuim / leerverzuim*
- Anders nl.:

Schade:

☐ Materieel nl.:		Kosten:	€
☐ Fysiek letsel nl.:			€
☐ Psychisch letsel nl.:			€
☐ Anders nl.:			€

Afhandeling:

Politie ingeschakeld aangifte gedaan:	ja / nee*
Melding arbeidsinspectie ernstig ongeval**:	ja / nee*
Psychische opvang nazorg:	ja / nee*

* = Doorhalen wat niet van toepassing is.

** = Indien ja, ongevallenmeldingsformulier Arbeidsinspectie invullen en opsturen (Verplicht!).